

Vårt val. Världens väl.

Vårt val. Världens väl. Jag läser Catarina Wahlgrens (v) debattartikel i NT 18/8 2005. Jag konstaterar, återigen, att jag ofta håller med henne i väldigt många delar. Inte alla, alltid, men i väldigt många. Catarina Wahlgren tillhör vänster och jag drar nog en god bit åt höger. Åtminstone ibland. Kanske spelar det inte någon roll, om vi drar till vänster eller höger. Kanske längtar vi efter världens väl, oavsett vänster eller höger.

Det känns väldigt viktigt, att individen själv får bestämma över sitt färsätt i Stockholmstrafiken. Samma sak gäller frågan om boende, matval, arbetsliv, företagande, mm. Det måste finnas förutsättningar för individens fria val. Det måste också finnas ett ansvarstagande, hos varje individ som gör ett val. Individens fria val får inte ske på bekostnad eller i begränsning av andra eller av vår miljö. Vi måste ta ansvar för våra val. Vi har vår värld till låns. Vi skall lämna den vidare till våra barn, och barnbarn. Vi kan – får - inte göra våra val, enbart utifrån våra egna personliga förutsättningar. Vi måste ständigt, i varje val, fundera kring frågan om vilka konsekvenser valet ger andra och vår värld.

När vi, som individer, inte förmår ta vårt ansvar – inte förmår klara valfriheten på rätt sätt, då måste samhället kliva in och styra. Inte förr. Inte i förutseende tanke. Men när det behövs. Och inte för sent.

Kanske är just det ett problem – att hitta avvägningen mellan för tidigt, och för sent. Att hitta lagom. Kanske är just det, en viktig fråga i sig. När är det för sent att inse att även Stockholm, och t o m jag, har del i nedsmutsningen av något av världens hörn? När vi – eller bara någon av oss - inser det, är det dags att omgående fånga frågan. Väcka människorna, väcka samhället. Se till att vi förstår. Och när vi insisterar på att inte förstå, så måste 'någon' ta ansvar för att även vi andra tar ansvar. Finns det något bättre sätt, än biltullar – om nu biltullar inte är ett bra sätt?

Om, eller när, vi lär oss se konsekvenserna och handla utifrån vad som är bra för oss, för andra och för vår värld, så behövs kanske inte så många skatter, förbud eller annan styrning från samhället. När vi, i tid, lär oss fånga det som fångas bör.

Är det inte så, att varje val vi gör, i förbrukning av våra resurser, påverkar vår nästa och resten av vår värld? Har vi verkligen rätt, att för egen lättja, njutning eller personligt rättfärdigad nytta, göra ett specifikt val när det påverkar någon annan eller annat i negativ riktning? Har vi verkligen rätt, att inte tänka till i våra val?

Kan vi driva kravet på valfrihet, om vi väljer att inte ta ansvar eller att ens försöka se konsekvenserna för allt vad våra val för med sig? Hur vill vi att vår värld skall se ut? Hur påverkas vår värld, av val utan personligt ansvar?

En annan fråga kan vara; Kan vi ta ansvar - det ansvar som är nödvändigt, om vi saknar möjlighet att göra de val som möjliggör individens och samhällets utveckling. Kan vi få individerna att blomstra, göra sitt yttersta för sin, de sinas och samhällets utveckling – om de själva inte får välja?

Till slut blir det rundgång. Resulterar rundgången i att någon annan skall börja?

Återigen; Var börjar vi? Vem börjar? I min värld måste ansvaret för varje val ligga hos individen, inte alltid hos samhället. Samhället måste vara uppbyggt på ett sådant sätt att människor kan välja, och kan ta ansvar. Vi kan dock inte vänta, på att samhället skall ändras. På att samhället skall ta sitt ansvar. På att valet skall vinnas. Vi, du och jag, var och en, måste börja först. Kanske redan nu.

Anette Grinde

Norrtälje 2005-08-18